

Raadighed, saa ofte de maatte ønske det, altsammen, for at dette høje Ting ikke skulde dømmes uden efter Selvsyn.

Dette Teater virker ikke for Aarhus alene, en By, der, som jeg antager Folketællingen vil vise, rummer ca. 50,000 Indbyggere, men ved Jernbanetog, som gaa en Gang om Ugen til Ryom, Odder, Skanderborg og Randers, har det inddraget hele det Terrain, som ligger mellem disse Byer og Aarhus, under sit Virkefelt, og jeg kan fortælle Dem — men det er jo ogsaa noget, De ved Selvsyn kunne overbevise Dem om — at disse Tog benyttes meget. Man kan derfor sige, at dette Teater er en Scene for ca. 100,000 Mennesker.

Og jeg tror, at det er nu, det bør støttes. Nu er virkelig det trange og vanskelige Øjeblik for dette Teater at komme ud over Teatre, som ledes med Kunsten og ikke i første Række Kassens Krav for Øje, have jo alle Steder meget vanskeligt ved at betale sig, og de, der lede dette Teater og, som jeg nylig har haft den Glæde ved Oplæsning at konstatere, lede det fornuftigt og godt, have ikke turdet sætte sig for et større Skuespillerbudget end det mindst mulige, 30,000 Kr. til 26 sceniske Kunstnere. Det har naturligvis til Følge, at det har meget vanskeligt ved til enhver Tid at tilfredsstille og holde Interessen om sig, og meget vanskeligt ved at bestaa over for de to Ting, Teatrene i Provinserne have at kæmpe med, paa den ene Side Varieteerne, hvoraf vi i Aarhus have 5, og paa den anden Side den Blaserthed, som medfører, at de bedre stillede ere vante til næsten udelukkende at gaa i Teatrene i Kjøbenhavn. Men skald Besøget i dette Teater ikke alene kunne bevares, men ogsaa vokse, saa maa der et langt større Skuespillerbudget til end det, man har været at sætte sig for, nemlig et Budget paa 30,000 Kr. til 26 Skuespillere, hvilket er gennemsnitlig ca. 1,100 Kr. til hver. Her maa man betydelig højere. Skal der yderligere engageres 2—3 gode Kræfter paa Mandssiden og 2—3 dygtige Skuespillerinder, faas de ikke her fra Kjøbenhavn under 4—5,000 Kr. til hver. Altsaa, dette Budget maa langt højere op, og det kan Teatret ikke magte, uden at det opnaar det ansøgte Statstilskud. Det er

altsaa ligefrem Teatrets Eksistens, som trues, hvis det ikke naas, og det er Øjeblikket nu, det drejer sig om.

Der bliver, naar man taler om det Mand og Mand imellem, anført, at Sporene skræmme, naar man ser hen til, hvad man er kommen ind i over for det kgl. Teater, og man frygter i det hele taget for de Konsekvenser, som dette kunde lede til. Men nu med Hensyn til Konsekvensen af at understøtte den Scene, der er skabt i Aarhus med en Bekostning af omkring 700,000 Kr., tror jeg ikke, at Konsekvenserne ville komme hurtigt eller blive mange, thi man vil vistnok kun ret faa Steder i Provinserne vove saa mange Penge i et saadant Foretagende. Det vil derfor sikkert blive langsomt og kun efterhaanden, at enkelte større Byer ville følge efter og altsaa med samme Begrundelse melde sig med lignende Krav. Jeg vilde virkelig finde det ret trist, om dette, som man har været her i Aarhus, skulde stagnere, blive fjernere fra Idealet, eller gaa i Stykker paa Grund af, at Staten svigter det.

Det forekommer mig ogsaa, at vi fra Provinserne, som jo her i dette Ting ere langt det overvejende Flertal, virkelig ere alt for beskedne, naar de mene, at de fyldestgør det gamle Krav om at understøtte den sceniske Kunst fra Statens Side, — et Krav, som er lige saa gammelt som Kulturen i Verden, alene ved at understøtte Teatret i Kjøbenhavn, et Teater, som i første Række er til for Kjøbenhavnernes Skyld, og som kun i ganske forsvindende Grad kommer de bredere Lag i Provinserne til gode. Og selv for denne Nationalscene her i Kjøbenhavn vil et Teater i Aarhus, ledet med kunstneriske Krav for Øje, kunne have ikke ringe Betydning som en udmærket Skole til Opdragelse af Elever, ligesom ældre Skuespillere, som ikke alene ere brugbare, men som maaske i sin Tid paa det kgl. Teater have været de bedste i deres Fag, naar de der blive overfløjede af unge Kunstnere — og det kan jo hælde — ville kunne finde Anvendelse og være til Nytte og Glæde ved et Teater som det i Aarhus.

Jeg skal ikke opholde det høje Ting med flere Ord, men indskrænke mig hertil, og sluttelig anbefale de ærede Medlemmer